

[Undervisningsministeren.]

var tilfreds med, at der ikke i Talerne her i Dag var blevet sagt noget om, at Skolelovsforslaget var fejlet ned af Bordet. Jeg kan sige til det ærede Medlem, at der har været arbejdet udmærket godt i det Udvalg, der har haft med Skolelovsforslaget at gøre, og det er lykkedes paa de allerfleste saglige Omraader at naa til en vis Enighed imellem saa godt som alle Partier i Udvalget. Hvis der ikke havde været knyttet Krav om Ændringer i Tilsynsloven som Betingelse for at faa Skoleloven gennemført, er det min Overbevisning, at det havde været muligt i denne Samling at naa et Resultat, som alle ud fra et frisindet Skolesynspunkt kunde være tilfredse med. Jeg vilde have været meget tilfreds med, om Loven kunde være gennemført i Aar, men jeg er allerede tilfreds med, at vi under Udvalgsarbejdet er kommet saa langt, at vi er klar over hinandens Standpunkter, og jeg tror, det vil være muligt inden for meget kort Tid i næste Rigsdagssamling at skaffe et Flertal i Rigsdagen for en Løsning af dette vigtige Spørgsmaal, som man ud fra et frisindet Skolesynspunkt kan være fuldt tilfreds med.

Det ærede Medlem rejste Spørgsmaalet om Undervisningen ud over det 14de Aar og erkendte det vigtige og rimelige i, at der inden for de 7 Aar blev givet mere Tid til Undervisning af de store Børn, og at der blev noget færre Timer til de smaa Børn, som under den gældende Ordning har alt for lang Tid i Skolen. Men det ærede Medlem rejste med Hensyn til den udvidede Undervisning ud over det 14de Aar Spørgsmaalet, om man ikke med større Nytte kunde henlægge den til et senere Tidspunkt end i Fortsættelse af Skoletiden fra det 14de Aar. Det er meget muligt. Der kan anføres mange vægtige Grunde for, at Ungdommen vil kunne faa større Udbytte ved et Aars Skoleophold i en senere Alder end det 14de—15de Aar. Men der er en stor Vanskelighed forbundet dermed, den nemlig, at mange unge straks efter det 14de Aar kommer i Stilling, i Plads, i Lære, et Forhold, som gør det meget vanskeligt for dem senere at afbryde deres Uddannelse og at komme paa en Skole et Aar eller to Halvaar, som det ærede Medlem antydede.

Jeg vil mene, at den sikreste Betingelse for at faa fat i de mange — og det maa være Formaalet, hvis det offentlige skal søge at tilrettelægge en Undervisning ud over det 14de Aar —, er dette, at man tilrettelægger Undervisningen paa den Maade, at der er Mulighed for, at praktisk talt alle de unge

kan faa Del i denne Undervisning. Og Muligheden herfor er større, naar Undervisningen lægges i saa nær Tilknytning til 14 Aars Alderen som muligt, før Børnene kommer ud og i Lære, kommer i Stillinger, som det er vanskeligt for Forældrene at tage dem væk fra igen, lægges paa et Tidspunkt, hvor Forældrene uden nogen Udgift ud over det at have Børnene hjemme kan skaffe dem en Undervisning, som de senere kan have Nytte af ved det, de skal arbejde med i det praktiske Liv.

Jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at det, der til syvende og sidst er afgørende for, hvor meget der kommer ud af Skolens Arbejde, det er den Lærer eller den Lærerinde, der udfører sin Gerning i Skolen. Men Mulighederne for, at dette Arbejde kan give det gode Resultat, øges i samme Grad, som vi giver disse dygtige Kvinder og Mænd bedre Betingelser at arbejde under, end Tilfældet er for Landsbyskolens Vedkommende i Dag. Jeg har aldrig ønsket og aldrig ment, at man ved en Nyordning af Landsbyskolen skulde tage en Række nye Ting ind, men jeg har fremhævet det som det væsentligste og det vigtigste, at man inden for de 7 Aar, Børnene gaar i Skolen, faar flere Timer til de store Børn og derved giver Lærerkræfterne bedre Betingelser for at faa et Udbytte ud af deres Arbejde, end Tilfældet er under de Vilkaar, hvorunder der arbejdes i Dag.

Jeg har stor Interesse for at tage Spørgsmaalet op om en udvidet Undervisning for Ungdommen, og jeg er tillige enig med det ærede Medlem i, at mange unge har godt af straks efter 14 Aars Alderen at komme ud til praktisk Arbejde; men ved det, vi har foreslaaet, og hvorefter Børnene et halvt Aar kunde være fri for Skolen og derefter i to Vintre — og for Pigernes Vedkommende i to. Somre — kunde fortsætte Undervisningen ud over det 14de Aar, tror jeg, man vilde imødekomme den Trang, der findes hos mange Børn i 14 Aars Alderen til at komme ud i praktisk Arbejde.

Jeg glæder mig over den Interesse, der har været vist i denne Vinter over for Spørgsmaalet om en Forbedring af Skolen, og jeg haaber, det maa kunne vise sig igen, naar Rigsdagen paa ny samles, at denne Interesse stadig er levende i Befolkningen. Da er det min sikre Overbevisning, efter det Arbejde, der er udført i denne Vinter, at det vil være muligt at samle et meget stort Tal af Rigsdagens Medlemmer om en Skolereform, som hele den frisindede Del af det danske Folk vil være meget tilfreds med.